

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย กองทันตสาธารณสุข. 2538. รายงานผลการสำรวจสถานะ
ทันตสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2537 ประเทศไทย. กทม: กองทันตสาธารณสุข
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- กรุงเทพมหานคร. สำนักอนามัย กองทันตสาธารณสุข 2535. รายงานการสำรวจทันตสุขภาพของ
นักเรียนในเขตกทม. พ.ศ. 2534. กทม: โรงพิมพ์กิจการพิมพ์.
- ทศนา เขมมณี. 2522. กลุ่มสัมพันธ์: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. เล่มที่ 1, กทม: บุรพาศิลป์การพิมพ์,
อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2537. จิตวิทยาการศึกษา. หน้า 271-273. กทม: สำนัก
พิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา เขมมณี. 2533. กลุ่มสัมพันธ์: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. เล่มที่ 2, กทม: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภิรมย์ กมลรัตนกุล. 2530. เศรษฐศาสตร์คลินิก II : วิธีการทางเศรษฐศาสตร์คลินิก. ๑.จุฬาลงกรณ์
เวชสาร. 31: 851-861.
- ยุพิน ส่งไพศาล. 2538. เอกสารคำสอน เรื่องการสำรวจสุขภาพช่องปาก. หน้า 15-16. กทม ภาค
วิชาการบวชวิทยา. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2538. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. หน้า 375-452. กทม: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมคิด แก้วสนธิ และภิรมย์ กมลรัตนกุล. 2534. เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข การวิเคราะห์และ
ประเมินผลบริการสาธารณสุข. กทม. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สโมสรพียงน้อย. 2532. วิกิตำสน์ชุด ฟ. ฟันของเรา: ตอนวิธีการแปรงฟัน. กทม.

ศุรางค์ ไคว้ตระกูล. 2537. จิตวิทยาการศึกษา. หน้า 196-197., 246-248, 270-271. กทม: สำนัก

พิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุทัยวรรณ กาญจนกามล. 2538. แนวความคิดในการรักษานามัยในช่องปาก. ช.ม. ทันตสาร. 16:

15-22.

ภาษาอังกฤษ

Abdellatif, H. M., and Burt, B. A. 1987. An epidemiological investigation into the relative importance of age and oral hygiene status as determinants of periodontitis. *J. Dent. Res.* 66: 13-18.

Albandar, J. M., Buischi, Y. A. P., Mayer, M. P. A., and Axelsson, P. 1994. Long-term effect of two preventive programs on the incidence of plaque and gingivitis in adolescents.

J. Periodontol. 65: 605-610.

Albino, J. E., Juliano, D. B., and Slakler, M. J. 1977. Effect of an instructional-motivational program on plaque and gingivitis in adolescents. *J. Public Health Dent.* 37:281-289.

Axelsson, P. and Lindhe, J. 1974. The effect of a preventive programme on dental plaque, gingivitis, and caries in schoolchildren: results after one and two years. *J. Clin. Periodontol.* 1: 126-138.

Axelsson, P., Lindhe, J., and Waseby, J. 1976. The effect of various plaque control measures on gingivitis and caries in schoolchildren. *Community Dent. Oral Epidemiol.* 4: 232-

239.

- Axelsson, P. and Lindhe, J. 1977. The effect of a plaque control program on gingivitis and dental caries in schoolchildren. *J. Dent. Res.* 56 special issue C: 142-148.
- Axelsson, P. 1981. Concept and practice of plaque control. *Pediatric Dent.* 3: 101-113.
- Axelsson, P. 1984. Prevention and follow-up studies in periodontology. *Colloquium Parodontologie International*. p. 151-162. Vortrag Bayer: Zahnarztetag.
- Bellini, H. T., Anerud, A., and Moustafa, M. H. 1974. Disclosing wafers in an oral hygiene instruction program. *Odont. Revy.* 25: 247-254.
- Bjorby, A., and Loe, H. 1969. Gingivita och munhygieniska forhallanden hos skolbarn i Goteborg. *Sartryck ur Sveriges Tandlakarforbunds Tidning*. 61: 561-571, and Bjorby, A., and Loe, H. 1970. Effekt av munhygieniska atgarder bland en grupp skolbarn i Goteborg. *Sartryck ur Sveriges Tandlakarforbunds Tidning*. 62: 45-52, cited by Powell., E. A. 1980. Epidemiology of major dental diseases. In Castaldi, C. R., and Brass, G. A. (eds), *Dentistry for the adolescent*. p. 31. Philadelphia: Saunders.
- Blinkhorn, A. S. 1993. Factors affecting the compliance of patients with preventive dental regimens. *Clin. Preventive Dent.* 43: 294-298.
- Darby, M. L., and Walsh, M. M. (eds). 1995. *Dental hygiene theory and practice*. p. 381. Philadelphia: Saunders.
- DeVore, C. H., Beck, F. M., and Horton, J. E. 1990. Plaque score changes based primarily on patient performance at specific time intervals. *J. Periodontol.* 61: 343-346.

- Emler, B. F., Windeby, A. M., Zaino, S. W., Feldman, S. M., and Scheetz, J. P. 1980. The value of repetition and reinforcement in improving oral hygiene performance. *J. Periodontol.* 51: 228-234.
- FAO/WHO. 1991. Evaluation of certain food additives and contaminants: thirty-seventh report of the joint FAO/WHO expert committee on food additives. WHO Tech. Rep. Ser. 806.
- Fehr, F. R. von der, Loe, H., and Theilade. 1965. Experimental caries in man. *Caries Res.* 4: 131-148.
- Genco, R. J. 1990. Pathogenesis and host responses in periodontal disease. In Genco, R. J., Goldman, H. M., and Cohen, D. W. (eds). *Contemporary Periodontics.* pp. 184-193. St. Louis: C. V. Mosby.
- Glavind, L., and Zeuner, E. 1985. Evaluation of a television-tape demonstration for the reinforcement of oral hygiene instruction. *J. Clin. Periodontol.* 13: 201-204.
- Glavind, L., Christensen, H., Pedersen, E., Rosendahl, H., and Attstrom, R. 1985. Oral hygiene instruction in general dental practice by means of self-teaching manuals. *J. Clin. Periodontol.* 12: 27-34.
- Gravelle, H. R., Shackelford, M. F. and Lovett, J. T. 1967. The oral hygiene in high school students as affected by three different educational programs. *J. Public Health Dent.* 27 : 91-99.

- Greene, J. C. and Vermillion, J. R. 1964. The simplified oral hygiene index. *J. Am. Dent. Assoc.* 68: 7-13.
- Hamp, S. E., Lindhe, J., Fornell, L., Johansson, A., and Karlsson, R. 1978. Effect of a field program based on systematic plaque control on control on caries and gingivitis in schoolchildren after 3 years. *Community Dent. Oral Epidemiol.* 6: 17-23.
- Harris, N. O., and Scheirton, L. S. 1991. The clinical application of primary preventive dentistry procedures in the control of plaque diseases. In Harris, N. O., and Christen, A. G. (eds), *Primary preventive dentistry*. p. 511. Norwalk, CA: Appleton & Lange.
- Hawkins, B. F. Kohout, F. J., Lanson, P. A., and Heckert, A. 1986. Duration of toothbrushing for effective plaque control. *Quintessence International.* 17: 361-365.
- Holmes, B. C. 1966. Changes in the status of oral health and its practice following a program of dental health education. *J. Public Health Dent.* 26 : 220-227.
- Honkala, E., Nyyssoenen, V., Knuuttila, M., and Markkanen, H. 1986. Effectiveness of children's habitual toothbrushing. *J. Clin. Periodontol.* 13: 81-85.
- Horowitz, A. M., Suomi, J. D., Peterson, J. K., Mathews, B. L., Voglesong, R. H., and Lyman, B. A. 1980. Effects of supervised daily dental plaque removal by children after 3 years. *Community Dent. Oral Epidemiol.* 8: 171-176.
- Hunt, R.J. 1986. Percent agreement, Pearson's correlation, and Kappa as measures of inter-examiner reliability. *J. Dent. Res.* 65 : 128-130.

- Kjaerheim, V., Fehr, F. R. Von der, and Poulsen, S. 1980. Two-year study in the effect of professional toothcleaning on schoolchildren in Oppgaard, Norway. *Community Dent. Oral Epidemiol.* 8: 401-406.
- Kois, J., Kotch, H., Cormier, P. P., and Laster, L. 1978. The effectiveness of various method of plaque control instruction on short-term motivation: a clinical study. *J. Preventive Dent.* 5: 27-30.
- Komman, K. S., Newman, M. G., and Wilson, T. G. Jr. 1992. The role of microbiology in periodontal therapy. In Wilson, T. G. Jr., Komman, K. S., and Newman, M. G. (eds). *Advances in periodontics*. pp. 39-46. Chicago: Quintessence.
- Lang, N. P., Cumming, B. R., and Loe H. 1973. Toothbrushing frequency as it relates to plaque development and gingival health. *J. Periodontol.* 44: 396-405.
- Lobene, R.R. 1979. Clinical studies of plaque control agents: an overview. *J. Dent. Res.* 58: 2381-2388.
- Loe, H., Theilade, E., and Jensen, S. B. 1965. Experimental gingivitis in man. *J. Periodontol.* 36: 177-187.
- Melcer, S. and Feldman, S. M. 1979. Preventive dentistry teaching methods and improved oral hygiene-a summary of research. *Clin. Preventive Dent.* 6: 7-13.
- Muhlemann, H. R., and Son, S. 1971. Gingival sulcus bleeding-a leading symptom in initial gingivitis. *Helv. Odont. Acta.* 15: 107.

- Nowjack-Raymer, R., Ainam, J., Suomio, J. D., Kingman, A., Driscoll, W. S., and Brown, L. J. 1995. Improved periodontal status through self-assessment: a 2-year longitudinal study in teenagers. *J. Clin. Periodontol.* 22: 603-608.
- Ong, G. 1991. Practical strategies for a plaque-control program. *Clin Preventive Dent.* 13: 8-11.
- Oral B. 1987. *VDO Oral B Presentation : Flossing*. Arick Reinert Production. USA.
- Rayner, J. F., and Cohen, L. K. 1974. A position on school health dentistry. *J. Preventive Dent.* 1: 11-23.
- Reynolds, J. E. F. (eds), 1994. *Martindale's the extra Pharmacopoeia*. p. 699. 30 th ed . Singapore: Info Access and Distribution.
- Robertson, P. B., Armitage, G.A., Buchanan, S.A., and Taggart, E.J. 1989. The design of trials to test the efficacy of plaque control agents for periodontal disease in humans. *J. Dent. Res.* 68 : 1667-1671.
- Sheiham, A. 1990. Controversies in periodontics. In Genco, R. J., Goldman, H. M., and Cohen, D. W. (eds). *Contemporary periodontics*. pp. 705-710. St. Louis: C. V. Mosby.
- Socransky, S., and Haffajee, A. D. 1988. Microbiology (plaque). In Grant, D. A., Stern, I. B., and Listgarten, M. A. (eds). *Periodontics*. pp. 148-154. St. Louis: C. V. Mosby.
- Soder, B., Jin, L. J. Lundquist, G., and Soder, P. O. 1995. A longitudinal investigation of the individual consistency of plaque levels in adults. *Acta Odontol. Scand.* 53: 72-74.

- Soderholm, G., and Egelberg, J. 1982. Teaching plaque control. II. 30-minute versus 15-minute appointments in a three-visit program. *J. Clin. Periodontol.* 9: 214-222.
- Soderholm, G., Nobreus, N., Attstrom, R., and Egelberg, J. 1982. Teaching plaque control. I. A five-visit versus a two-visit program. *J. Clin. Periodontol.* 9: 203-213.
- Sogaard, A. J., and Koch, A. L. 1984. Dental health education-a question of values. *J. Public Health Dent.* 44:169-171.
- Steffensen, B. 1992. Chronic gingivitis. In Wilson, T. G. Jr., Komman, K. S., and Newman, M. G. (eds). *Advances in periodontics*. pp. 103-108. Chicago: Quintessence.
- Stewart, J. E., Jacobs-Schoen, M., Padilla, M. R., Maeder, L. A., Wolfe, G. R., and Hartz G. W. 1991. The effect of a cognitive behavioral intervention on oral hygiene. *J. Clin. Periodontol.* 18: 219-222.
- Stolpe, J. R., Mecklenberg, R. E., and Lathrop, R. L. 1971. The effectiveness of an educational program on oral health in schools for improving the application of knowledge. *J. Public Health Dent.* 31 : 48-59.
- Tedesco, L. A., Keffer, M. A., Davis, E. L., and Christersson, L. A. 1992. Effect of a social cognitive intervention on oral health status, behavior reports, and cognitions. *J. Periodontol.* 63: 567-575.
- Theodorson, G. A., and Theodorson, A. G. 1969. *A modern dictionary of sociology*. New York: Barner and Noble Books, อ่างตึงโน สุราษฎร์ ไคว้ตระกูล. 2537. จิตวิทยาการศึกษ. หน้า 247. กทม: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

The United States Pharmacopoeia. 1985. p. 397. 21 st. revision. Rockville, Md. : US

Pharmacopoeial Convention.

Theilade, J. 1988. Calculus. In Grant, D. A., Stern, I. B., and Listgraten, M. A. (eds).

Periodontics. pp. 198-200. St. Louis: C. V. Mosby.

Waerhaug, J. 1956. Effect of rough surfaces upon gingival tissue. J. Dent Res. 35: 323-325.

Weinstein, P. 1982. Humanistic application of behavioral strategies in oral hygiene instruction.

Clin. Preventive Dent. 4: 15-19.

Williford, J. W., Johns, C, Muhler, J. C., et, al. 1967. Report of a study demonstrating

improved oral health through education. J. Dent Child. 34 : 183-189.

Yankell, S. L., and Loux, J. J. 1977. Acute toxicity testing of erythrosine and sodium

fluorescein in mice and rats. J. Periodontol. 48: 228-231.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ค่าดัชนีการabajลินทรีย์
2. การวิเคราะห์ค่าดัชนีหินน้ำลาย
3. การวิเคราะห์ค่าดัชนีเหงือกอักเสบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

t-test groups rm(1,2)/

variables totbdi totbci bgi totfdi totfci fgi.

t-test for: TOTBDI

	Number of Cases	Standard		Standard Error
		Mean	Deviation	
Group 1	39	1.5598	.590	.095
Group 2	38	1.5482	.463	.075

| Pooled Variance Estimate | Separate Variance Estimate

F 2-Tail			t Degrees of 2-Tail			t Degrees of 2-Tail		
Value	Prob.	Freedom	Value	Freedom	Prob.	Value	Freedom	Prob.
1.62	.143	75	.10	.924	.10	71.76	.924	

t-test for: TOTBCI

	Number of Cases	Standard		Standard Error
		Mean	Deviation	
Group 1	39	.2607	.350	.056
Group 2	38	.2719	.400	.065

| Pooled Variance Estimate | Separate Variance Estimate

F 2-Tail			t Degrees of 2-Tail			t Degrees of 2-Tail		
Value	Prob.	Freedom	Value	Freedom	Prob.	Value	Freedom	Prob.
1.30	.419	75	-.13	.896	-.13	73.17	.896	

t-test for: BGI

	Number of Cases	Mean	Standard Deviation	Standard Error						
Group 1	39	2.7635	.177	.028						
Group 2	38	2.8972	.170	.028						
Pooled Variance Estimate Separate Variance Estimate										
F	2-Tail	t	Degrees of	2-Tail	t	Degrees of	2-Tail			
Value	Prob.	Value	Freedom	Prob.	Value	Freedom	Prob.			
1.09	.796	-3.38	75	.001	-3.38	74.98	.001			

t-test for: TOTFDI

	Number of Cases	Mean	Standard Deviation	Standard Error						
Group 1	38	1.0833	.410	.066						
Group 2	37	1.3108	.434	.071						
Pooled Variance Estimate Separate Variance Estimate										
F	2-Tail	t	Degrees of	2-Tail	t	Degrees of	2-Tail			
Value	Prob.	Value	Freedom	Prob.	Value	Freedom	Prob.			
1.12	.726	-2.33	73	.022	-2.33	72.47	.022			

t-test for: TOTFCI

	Number of Cases	Mean	Standard Deviation	Standard Error				
Group 1	38	.2368	.302	.049				
Group 2	37	.2793	.375	.062				
					Pooled Variance Estimate		Separate Variance Estimate	
F	2-Tail		t	Degrees of	2-Tail		t	Degrees of
Value	Prob.		Value	Freedom	Prob.		Value	Freedom
1.54	.194		-.54	73	.590		-.54	69.02
								.591

t-test for: FGI

	Number of Cases	Mean	Standard Deviation	Standard Error				
Group 1	38	2.3796	.178	.029				
Group 2	37	2.7877	.208	.034				
					Pooled Variance Estimate		Separate Variance Estimate	
F	2-Tail		t	Degrees of	2-Tail		t	Degrees of
Value	Prob.		Value	Freedom	Prob.		Value	Freedom
1.36	.356		-9.14	73	.000		-9.12	70.73
								.000

process if (m=1).

t-test pairs = bgi fgi.

Variable	Number of Cases	Mean	Standard Deviation	Standard Error	(Difference) Mean	Standard Deviation Error	2-Tail Corr. Prob.	t Value	Degrees of Freedom	2-Tail Prob.
BGI	38	2.7644	.180	.029						
FGI	38	2.3796	.178	.029						
		.3848	.237	.038	.124	.459	10.02	37	.000	

process if (rm=2).

t-test pairs = bgi fgi.

Variable	Number of Cases	Mean	Standard Deviation	Standard Error	(Difference) Mean	Standard Deviation Error	2-Tail Corr. Prob.	t Value	Degrees of Freedom	2-Tail Prob.
BGI	37	2.8945	.171	.028						
FGI	37	2.7877	.208	.034						
		.1068	.150	.025	.704	.000	4.34	36	.000	

process if (rm=1).

t-test pairs = totbdi totfdi.

Variable	Number	Standard	Standard
----------	--------	----------	----------

	of Cases	Mean	Deviation	Error				
TOTBDI	38	1.5263	.560	.091				
TOTFDI	38	1.0833	.410	.066				
(Difference)	Standard	Standard		2-Tail		t	Degrees of	2-Tail
	Mean	Deviation	Error		Corr. Prob.		Value	Freedom
								Prob.
	.4430	.416	.067		.671 .000		6.56	37
								.000

process if (rm=1).

t-test pairs = totbci totfci.

	Variable	Number	Standard	Standard				
		of Cases	Mean	Deviation	Error			
TOTBCI	38	.2588	.355	.058				
TOTFCI	38	.2368	.302	.049				
(Difference)	Standard	Standard		2-Tail		t	Degrees of	2-Tail
	Mean	Deviation	Error		Corr. Prob.		Value	Freedom
								Prob.
	.0219	.182	.030		.857 .000		.74	37
								.463

process if (rm=2).

t-test pairs = totbdi totfdi.

	Variable	Number	Standard	Standard				
		of Cases	Mean	Deviation	Error			

TOTBDI	37	1.5541	.468	.077				
TOTFDI	37	1.3108	.434	.071				
(Difference)	Standard	Standard		2-Tail		t	Degrees of	2-Tail
	Mean	Deviation		Error		Corr. Prob.		Value
								Freedom
								Prob.
	.2432	.374	.061		.659	.000		3.96
								36
								.000

process if (rm=2).

t-test pairs = totbci totfci.

Variable	Number		Standard	Standard				
	of Cases	Mean	Deviation	Error				
TOTBCI	37	.2748	.405	.067				
TOTFCI	37	.2793	.375	.062				
(Difference)	Standard	Standard		2-Tail		t	Degrees of	2-Tail
	Mean	Deviation		Error		Corr. Prob.		Value
								Freedom
								Prob.
	-.0045	.247	.041		.802	.000		-.11
								36
								.912

t-test groups rm(1,2)/

variables chdi chci chgi.

t-test for: CHDI

	Number		Standard	Standard
	of Cases	Mean	Deviation	Error

Group 1	38	.4430	.416	.067
Group 2	37	.2432	.374	.061

| Pooled Variance Estimate | Separate Variance Estimate

F	2-Tail	t	Degrees of	2-Tail	t	Degrees of	2-Tail
Value	Prob.	Value	Freedom	Prob.	Value	Freedom	Prob.
1.24	.523	2.18	73	.032	2.19	72.54	.032

t-test for: CHCI

	Number	Standard	Standard
	of Cases	Mean	Deviation
Group 1	38	.0219	.182
Group 2	37	-.0045	.247

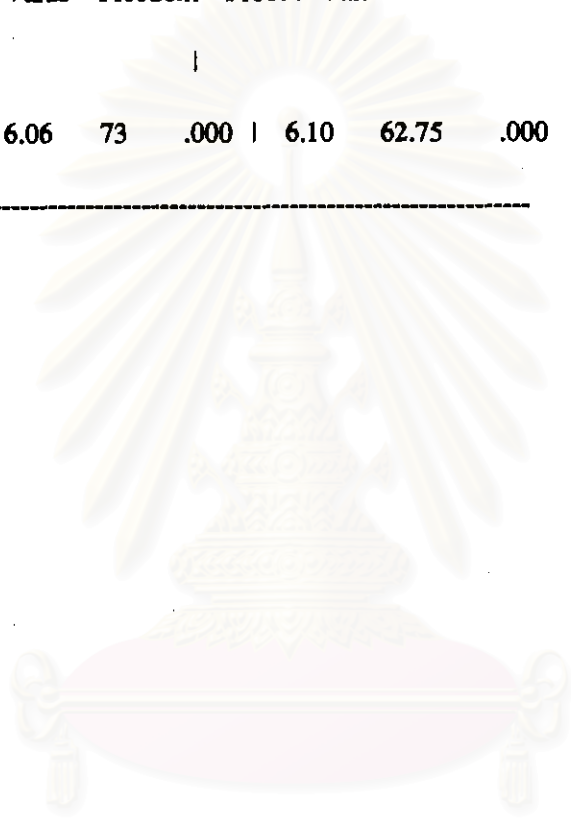
| Pooled Variance Estimate | Separate Variance Estimate

F	2-Tail	t	Degrees of	2-Tail	t	Degrees of	2-Tail
Value	Prob.	Value	Freedom	Prob.	Value	Freedom	Prob.
1.83	.071	.53	73	.599	.53	66.25	.600

t-test for: CHGI

	Number	Standard	Standard
	of Cases	Mean	Deviation
Group 1	38	.3848	.237

Group 2	37	.1068	.150	.025					
		Pooled Variance Estimate Separate Variance Estimate							
F 2-Tail		t	Degrees of 2-Tail		t	Degrees of 2-Tail			
Value	Prob.		Value	Freedom	Prob.		Value	Freedom	Prob.
2.50	.007		6.06	73	.000		6.10	62.75	.000

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ

1. แบบฟอร์มการตรวจสอบสภาพช่องปาก
2. เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจ
3. แบบบันทึกทราบจุดอันตราย
4. แบบบันทึกประสิทธิภาพการแปร่งฟัน
5. แบบลงข้อมูลการแข่งขันระหว่างกลุ่ม
6. จดหมายชี้แจงผู้ปกครอง
7. ประกาศนียบัตรการอบรมโครงการ “ฟันสวยด้วยมือเรา”

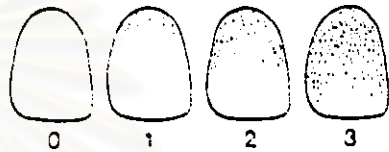
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ (ค.ญ./คช.).....นามสกุล.....
 อายุ.....ปี ชั้น บ.1/.....เลขที่.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ในระหว่างการตรวจทั้งสองครั้งนักเรียนได้ไปรับบริการขูดหินน้ำลายหรือไม่

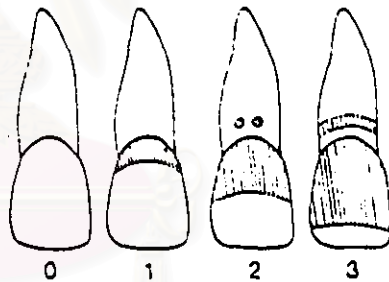
- ได้ไปขูดหินน้ำลาย (ไปรณะวันที่.....เดือน.....)
- ไม่ได้ไปขูดหินน้ำลาย

Rt	16B	11B	26B	Lt
	46Li	31B	36Li	

DI

Rt	16B	11B	26B	Lt
	46Li	31B	36Li	

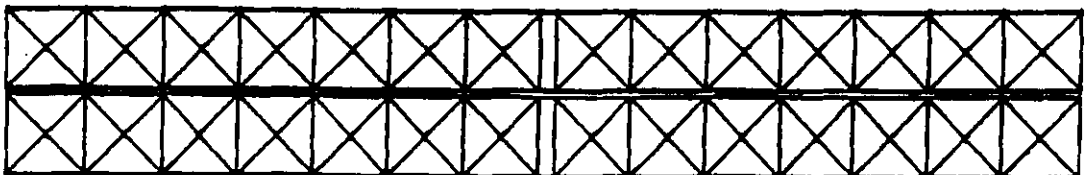

CI

Maxillary right

Maxillary left

17 16 15 14 13 12 11 21 22 23 24 25 26 27

47 46 45 44 43 42 41 31 32 33 34 35 36 37

Mandibular right

Mandibular left

เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจ

คะแนนดัชนีคราบจุลินทรีย์

- 0 = ไม่มี
- 1 = มีคราบอ่อน ครวมไม่เกิน 1/3 ของผิวฟันด้านที่ตรวจหรือมีการติดสีจากภายนอกโดยไม่มีคราบจุลินทรีย์
- 2 = คราบอ่อนคลุมผิวฟันมากกว่า 1/3 แต่ไม่เกิน 2/3 ของผิวฟันด้านที่ตรวจ
- 3 = คราบอ่อนคลุมเกิน 2/3 ของผิวฟันที่ตรวจ

คะแนนหินน้ำลาย

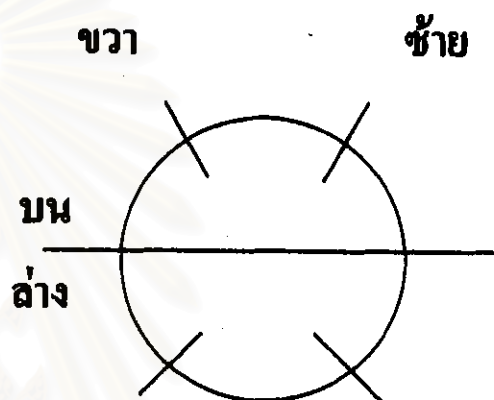
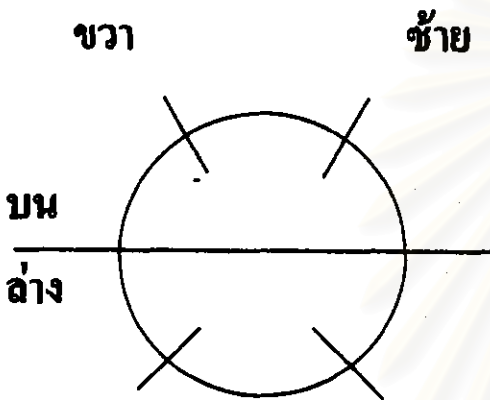
- 0 = ไม่มี
- 1 = มีหินน้ำลายเหนือเหงือกคลุม ไม่เกิน 1/3 ของผิวฟันด้านที่ตรวจนั้น
- 2 = มีหินน้ำลายเหนือเหงือกคลุมผิวฟันมากกว่า 1/3 แต่ไม่เกิน 2/3 ของผิวฟันด้านที่ตรวจหรือมีหินน้ำลายได้เหงือกเป็นจุด ๆ รอบคอฟันด้านที่ตรวจ
- 3 = มีหินน้ำลายเหนือเหงือกคลุมมากกว่า 2/3 ของผิวฟันที่ตรวจหรือมีแถบหินน้ำลายได้เหงือกติดต่อกันตลอดรอบคอฟัน

คะแนนสถานะเหงือกอักเสบ

- 0 = เหงือกมีลักษณะปกติ ไม่มีเลือดออกเมื่อใช้เครื่องมือ
- 1 = เหงือกมีลักษณะปกติ แต่มีเลือดออกเมื่อใช้เครื่องมือ
- 2 = มีการเปลี่ยนสีของเหงือกจากการอักเสบของขอบเหงือกแต่ไม่มีการบวมและมีเลือดออกจากร่องเหงือกเมื่อใช้เครื่องมือ
- 3 = มีการเปลี่ยนแปลงสีของเหงือกจากการอักเสบและมีลักษณะบวมด้วยร่วมกับมีเลือดออกจากร่องเหงือกเมื่อถูกกระตุ้น
- 4 = 1) มีการเปลี่ยนแปลงของสีเหงือกและการบวมเห็น ได้ชัดร่วมกับมีเลือดออกในร่องเหงือกเมื่อใช้เครื่องมือ
2) มีสถานะเหงือกบวมเห็นชัดเจนและมีเลือดออกมากเมื่อใช้เครื่องมือ
- 5 = เหงือกมีการเปลี่ยนสีมีการบวมเป็นอย่างมากอาจจะร่วมกับมีเหงือกถลอกเป็นแผลและมีเลือดออกได้เองหรือถูกกระตุ้นในร่องเหงือก

บัตรบันทึกคราบลินทรีย์

ชื่อ (ค.ญ. / ค.ช.)..... นามสกุล.....

ครั้งที่ 1

วันที่	พื้นที่ลาด (ช.)	พื้นที่ราบ (ช.)

ครั้งที่ 2

วันที่	พื้นที่ลาด (ช.)	พื้นที่ราบ (ช.)

เกณฑ์อเนกนามัยช่องปาก

เกณฑ์อเนกนามัยช่องปาก			
1	2	3	4

เกณฑ์อเนกนามัยช่องปาก

เกณฑ์อเนกนามัยช่องปาก			
1	2	3	4

กองทันตสาธารณสุข

รพ. รามาธิบดี กระทรวงสาธารณสุข

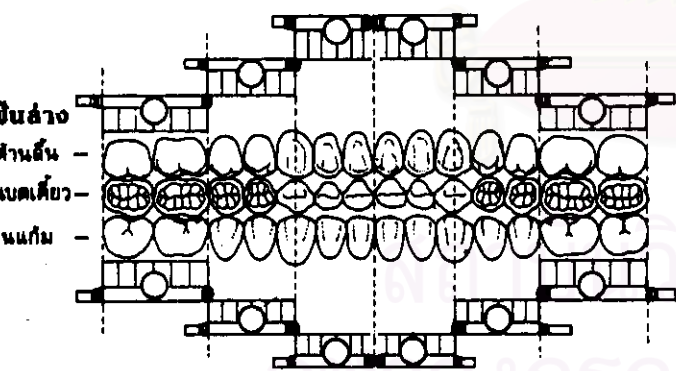
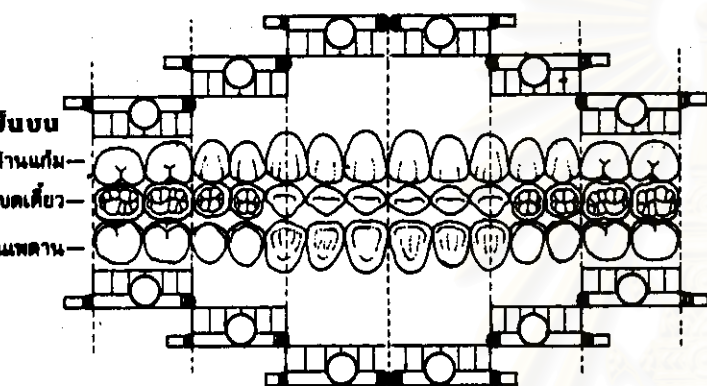
ชื่อ _____ นามสกุล _____ อายุ _____

ชั้น _____ โรงเรียน _____

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

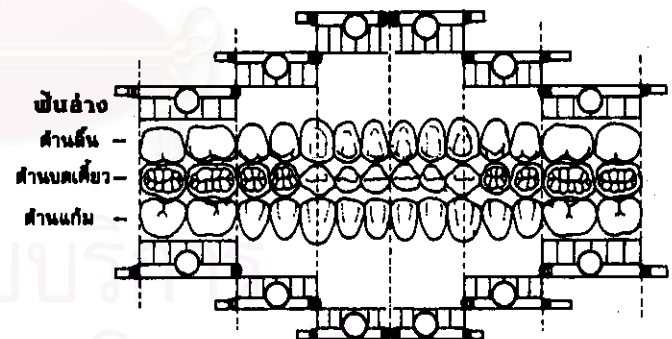
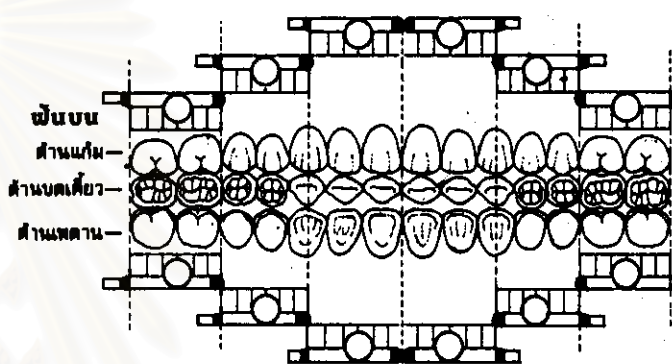
การตรวจบันทึกครั้งที่ _____

จำนวนบริเวณฟันที่สะอาด	☐ 21 - 24	☐ 18 - 20	☐ 15 - 17	☐ ต่ำกว่า 15 แห่ง
ประสิทธิภาพการแปรงฟัน	85-100 %	75-84 %	65-74 %	ต่ำกว่า 65 %
เกณฑ์	☐ ดีมาก	☐ ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
ระยะเวลาในการนัดหมายครั้งต่อไป	☐ 1 ปี	☐ 6 เดือน	☐ 3 เดือน	☐ 1 เดือน

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

การตรวจบันทึกครั้งที่ _____

จำนวนบริเวณฟันที่สะอาด	☐ 21 - 24	☐ 18 - 20	☐ 15 - 17	☐ ต่ำกว่า 15 แห่ง
ประสิทธิภาพการแปรงฟัน	85-100 %	75-84 %	65-74 %	ต่ำกว่า 65 %
เกณฑ์	☐ ดีมาก	☐ ดี	☐ พอใช้	☐ ควรปรับปรุง
ระยะเวลาในการนัดหมายครั้งต่อไป	☐ 1 ปี	☐ 6 เดือน	☐ 3 เดือน	☐ 1 เดือน

วิธีการ ใช้

1. ให้อ่านใบปลิวและบ้านน้ำ
2. ใช้ก้อนสำลีเล็กชุบสีย้อมหิน ชนิดน้ำ กด ทาบบริเวณรอบคอรหิน โดยตลอดทุกซอกทุกด้าน หรือ เคี้ยวเม็ดสีย้อมหิน กลั้ว ให้อั้วปาก
3. บ้านน้ำ
4. ตรวจสอบและบันทึกผลแต่ละบริเวณ
เกณฑ์ - สะอาดไปติดสีย้อมหินให้ระบายด้วยสีน้ำเงิน ในช่องวงกลมที่กำหนด
- มีคราบจุลินทรีย์ติดสีย้อมหินให้ระบายด้วยสีแดง ในช่องวงกลมที่กำหนด
5. นับจำนวนช่องของบริเวณที่สะอาด (สีน้ำเงิน) บันทึกลงในช่องที่กำหนดให้
6. จากข้อ 5 จะรู้ประสิทธิภาพการแปรงหิน เป็นร้อยละ และรู้กำหนดการนัดหมายมารับบริการ ครั้งต่อไป
7. ชี้แจงแก่คนไข้ถึงผลการย้อมสีหินอาจใช้ Explorer ช่วยเขี่ยบริเวณคราบจุลินทรีย์ ที่ติดสีย้อมหินให้ดูประกอบ และสอนแปรงหินบริเวณดังกล่าว
8. เปรียบเทียบผลของประสิทธิภาพ การแปรงหินในแต่ละครั้ง (ถ้ามี) และให้บริการดูดหินน้ำลาย (กรณีจำเป็น)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มที่	สมาชิกกลุ่ม	คะแนน	หมายเหตุ
๑.	ชาตคุณรงค์ ภูบกระโทก		
	นิวัฒน์ บุญนักษิณ		
	คณิงนุช เศรษฐกุล		
	พรรณีภา กริวาริ		
	วารุณี บุญอำนาจ		
๒.	รวี มีชูบท		
	ศุภชัย วิริยะสกุลพันธ์		
	บัญญัติ ศรีเพชร		
	อรวรรณ แจ่มชัดตะ		
	อำไพ วังสิยาภา		
๓.	จิตติยา สร้อยจำปา		
	ธิดาพร แซ่ดี		
	ธิดารัตน์ ฤทธิมนต์		
	วาสนา อ่ำทับทิม		
	จุมพทร จันทร์จำศรี		
๔.	จุษมา ศรีวิโรจน์		
	เสวี จันทร์น้อย		
	นพพร อรุณรัตน์		
	ปทุมพร เกษสุนทร		
	ประภาภรณ์ ไม้ไผ่ียง		
๕.	สมหวัง ประดา		
	เกศสิรินทร์ ภูกลางสวัสดิ์		
	ปัทมาวิทย์ บุญรัตน์		
	พรเพ็ญ เสียวรณอม		
	พิมพ์ภาสีกษณ์ แสนสุข		
๖.	ปัฐมาภรณ์ กันยามา		
	ทัศนีย์ คล้ายสีทอง		
	ธีระชัย บำรุงศิลป์		
	ยุทธศักดิ์ หอมมาลี		
	รัตนชัย แก้วกระจ่าง		
๗.	ศรันย์ จรรยา		
	สมศักดิ์ คณะรัมย์		
	กฤษณะ นิลพันธ์		
	เฉลิมพล ภัทรามาตุต		
	ไชยันต์ อินทร์ชายปุระ		
	ธีรพงษ์ ดันดีคงชาญ		
	นศรินทร์ เกษสุวรรณ		
	บุญอัมหมัด โต๊ะมะห์		

บ้านเลขที่ 138/13 ซอยวัดราชาธิวาส
สามเสน ดุสิต กทม. 10300

วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2539

เรียน ท่านผู้ปกครอง ด.ช./ด.ญ..... ที่เคารพ

ท่านคงจะทราบอยู่แล้วว่า อนามัยของปากสะอาดมีความสำคัญต่อการมีสุขภาพเหงือก และฟันที่ดี และเด็กในวัยมัธยมต้น มีปัจจัยหลายอย่างที่จะส่งเสริมให้เกิด โรคเหงือกอักเสบ ซึ่งต่อไปอาจลุกลามเป็นโรคปริทันต์ (รำมะนาด) ซึ่งเป็นสาเหตุใหญ่ของการสูญเสียฟันของคนไทยอยู่ในขณะนี้

ดังนั้นจึงได้มีการพัฒนาวิธีการดูแลอนามัยของปากด้วยตัวเองที่ดียิ่งขึ้น โดยมุ่งเน้นในกลุ่มเด็กมัธยมศึกษา

จากผลการตรวจพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีสภาวะเหงือกอักเสบ ในระดับซึ่งจะควบคุมได้ถ้าปรับปรุงอนามัยของปากให้ดี

ต้องขอแสดงความยินดี ที่เด็กในปกครองของท่านได้รับการฝึกอบรม การดูแลอนามัยของปากด้วยตัวเองแบบใหม่ รวมทั้งการสนับสนุน อุปกรณ์เครื่องมือการทำความสะอาดฟัน ในระหว่างการฝึกหัดขณะนี้ ซึ่งท่านคงจะสังเกตได้ อย่างไรก็ตาม การดูแลสุขภาพของปากดังกล่าว ควรได้ปฏิบัติ อย่างต่อเนื่อง จึงจะป้องกันโรค และส่งเสริมให้มีสุขภาพเหงือกและฟันที่ดี ซึ่งมีคุณค่ามากกว่าจะคิดเพียงเงินที่ประหยัดได้จากการรักษาโรคเท่านั้น

จึงเรียนมา เพื่อชี้แจงให้ทราบ และขอได้โปรดส่งเสริมสนับสนุน และเป็นกำลังใจให้เด็กในปกครองของท่านได้มีการปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพของปากที่ดีเป็นประจำต่อไป

ป.ล. หากท่านยังมีข้อสงสัย โปรดสอบถามเพิ่มเติมได้ ตามที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ 2434432 นี้

ขอแสดงความนับถือ

พวงทอง เล็กเฟื่องฟู

(ทพญ.พวงทอง เล็กเฟื่องฟู)

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาทันตสาธารณสุข

คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อ _____ ภาควิชา _____

ที่	รายการ	คิดค่า
1	ค่ารถโดยสาร	
2	ค่ารถแท็กซี่	
3	ค่าอาหารกลางวัน	
4	ค่าที่พัก	
5		

ขอรับรางวัลได้แก่การอบรมหลักสูตร

"ฟื้นสายด้วยมือเรา"

(บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี)

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศนียบัตรการอบรมโครงการ "ฟื้นสายด้วยมือเรา"

ประวัติผู้เขียน

นางพวงทอง เล็กเฟื่องฟู เกิดเมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2498 ที่อำเภอเด่นชัย จังหวัด
 แพร่ สำเร็จการศึกษาทันตแพทยศาสตรบัณฑิต จากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ปีการศึกษา 2521 เข้ารับราชการที่กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัยเข้าศึกษาต่อในสาขาทันตสา
 ธารณสุข ภาควิชาทันตกรรมชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2538

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย